

Občanský rok 1948.

Povaha roku

Oproti roku 1947, kdy panovalo katastrofální sucho, byl rok 1948 dosti vlhký a úrodný. Zima byla mírná a jarní vláha umožnila včasnou jarní setbu i řádný vrůst jak ozimu, tak i jařin. Stromy odkvetly za průměrného počasí a nasadily hojně plodu. Za vlhkého a teplého jara narostlo hojně zelené píče. Úroda obilí byla nadprůměrná. Počasí o žních bylo průměrné a tak i sklizeň obilí provedena byla hladce. Ovoce peckovitého i jáder na téhož urodilo se hojně. Cukrovka a brambory daly úrodu nadprůměrnou.

Hojnou úrodou byla tedy zajištěna výživa obyvatelstva pro příští rok. Zemědělci po hojně úrodě mohli svoji dodávkovou povinnost řádně splnit. V naší obci splnili zemědělci dodávky chlebového i krmného obilí na 94%. Ozimá setba byla provedena včas za průměrného počasí.

Únorové události

Již od osvobození naší republiky v roce 1945 počítali představitelé pravicových stran t. j. národní socialisté a lidovci s tím, že jako v roce 1920 po první světové válce podaří se jim riskativně vládě převahu nad komunisty a tím převzít vládu do svých

rukou. V těchto nadějích podporováni byli ze zahraničí západními mocnostmi, které nerady viděly silnou komunistickou stranu v Čsl. republice v převaze a nerady viděly vliv Sovětského svazu v naší republice. Po celou dobu od r. 1945 reakční živly sabotovaly veškerou blahodárnou činnost ve vládě a v zákonodárství a na jaře r. 1948 připravovaly puč, který měl násilně moc komunistů ve vládě odstranit a tak nastolit vládu kapitalistů a reakčníků. Koncem února 1948 postavili se všichni představitelé a stoupenci strany komunistické převratné činnosti reakčních stran na odpor, odhalili a pranýřovali jejich nekalé úmysly, kterými chtěli naši republiku znova přivést do úplného vlivu západních mocností. Vrhli všechny poslance a ministry těchto stran a utvořili čisté lidové demokratickou vládu v čele s ministerským předsedou Klementem Gottwaldem, který spolu s Ant. Zápotockým byl strůjcem a organizátorem této únorové revoluce.

Podobně jako ve vládě, tak i v okresech, obcích a úřadech byli odstraněni z odpovědných míst všichni činitelé a úředníci, kteří byli proti komunistického smýšlení. Ve všech okresech a obcích přizvány byly akční výbory, které měly za úkol

provést v tomto směru očistu. V naší obci
ustaven byl místní akční výbor národní
fronty (MAV - NF) s předsedou Josefem Krivá-
kem. V místním národním výboře naší
obce provedena byla očista tím způsobem,
že členové strany lidové a nar. socialistic-
ké byli zbaveni svého úřadu a na místo
nich nastoupili členové strany komunis-
tické. Předseda MNV Florian Habarta i
místopředseda Frant. Huchlík zůstali
ve svých funkcích. Všichni členové nově-
ustaveného MNV museli prohlásiti, že se
staví k nové vládě republiky a k novému
lidovědemokratickému řízení naprosto
kladně a že v tomto duchu budou také
ve svém úřadě pracovati.

Vzrůst stra-
ny komunis-
tické.

Po únorové revoluci nastává mohut-
ný příliv členů do strany komunistické.
Také v naší obci přihlásilo se mnoho občanů
i občanek do komunistické strany.
Organisace KSČ v naší obci stavá se
takto nejsilnější ze všech okolních obcí.

Tragická
smrt Dr. Ja-
na Masaryka

Brzy po únorové revoluci, dne 10.
března 1948 zahynul tragicky ministr
zahranicí Jan Masaryk. Odesel v něm
velmi agilní a plivný ministr zahranicí
Čsl. republiky.

Volby do nar.
shromáždění

Na neděli dne 30. května stanoveny
byly v naší republice volby do národního
shromáždění. K této volbě vydány byly

dvoje lístky. Jedny s kandidátkou jednotné
 národní fronty s komunisty v čele a dru-
 hé lístky prárdné. Již před volbami očeká-
 váno bylo, že bílých (prárdných) lístků bu-
 de odevzdáno jen nepatrné procento. Toho
 očekávání se těž splnilo. Právo volební
 v těchto volbách měli občane a občanky
 od 18. roku věku. V naší obci zúčastnilo se
 voleb 518 voličů. Odevzdáno bylo 493 hlasů
 pro kandidátku nar. fronty, t. j. 95,5%.
 Prárdných lístků odevzdáno bylo 23, t. j.
 4,45%. Dva hlasy byly neplatné.

Poněvadž dosavadní prezident repu-
 bliky Dr. Eduard Benes stále vážně chu-
 ravěl, byl na vlastní žádost zproštěn
 úřadu presidenta republiky a za stále
 sídlo vrácen mu byl zámeček v Lánech.
 Na jeho místo zvolen byl nový prezident
 čsl. republiky. Volba provedena byla dne
 14. června 1948 na slavnostní schůzi ná-
 rodního shromáždění ve Vladislavském
 sále na Hradě pražském. Zvolen byl vše-
 mi hlasy přítomných dosavadní před-
 seda vlády Klement Gottwald. Nový pre-
 sident uvítán byl důvěrou všeho česko-
 slovenského lidu. Pochází z malorožnic-
 ké rodiny a bude mít jistě vždy na pře-
 seli prospěch pracujícího lidu.

Již počátkem roku 1948 podniknuta by-
 la v obci akce ku přivěšení místního rozhlasu.

Nový prezident
Čsl. republiky.

Rozhlasové
zavěšení v obci

K tomuto účelu uspořádána byla v obci sbírka, která vynesla značný obnos. Též některé zábavní podniky v obci byly pro tento účel pořádány. Řízením místního rozhlasu radáno bylo firmě "Tesla". Na jaře započato bylo s montováním tohoto zařízení a dne 10. července zahájeno bylo slavnostně předsedou MNV a předsedou MAV vyhlášením novým místním rozhlasem, který má celkem 6 lampaců.

Nový předseda MNV.

Poněvadž dosavadní předseda MNV Florian Habarta, povoláním redník, byl příliš zaměstnán svoji výdělečnou prací pro mlhuou výživu rodiny, nemohl se úřadu předsedy plně věnovati. Vzdal se z tohoto důvodu své funkce. Byla provedena volba nového předsedy. Byl jím zvolen dosavadní místopředseda František Kluchlík a místopředsedou zvolen zase Florian Habarta. Nový předseda ujal se svého úřadu dne 25. července. Dosavadní předseda Florian Habarta po celou dobu svého úřadování zastával svou funkci velmi svědomitě a obětavě.

Nový most přes Olšavu

Starý provizorní silniční most přes řeku Olšavu, řízený po povodni, v roce 1919 již po dlouhou dobu nevyhovoval potřebě a frekvenci na této silnici a jeho nosnost se stále snižovala. V tomto ro-

ce překročil tedy okresní silniční výbor k budování nového betonového mostu. Také přes mlynskou strouhu postaven byl nový betonový most. Stavba obou mostů rychle pokračovala a do zimy byly takřka úplně hotovy. Také úsek silnice od nového mostu k nádraží byl vyrovnán a rozšířen.

V tomto roce se hrána byla dvě řá- Žákovská
 zovská divadelní představení. O Veliko- divadla.
 nocích se hráli řáci divadelní hra „Spor-
 tu radar“. Dne 9. května se hrána byla po-
 hádková hra „Pro květinu míru“. Obě ta-
 to divadelní představení měla velmi
 pěkný ^{morální} finanční úspěch. Čistý výtěžek
 obou divadel věnován byl Místní školní
 radě na pořízení nových školních lavic.
 Obě tato divadla velmi obětavě nacvi-
 čoval a také režíroval pan Jan Kova-
 řík, člen místní školní rady. Za jeho
 obětavost vyslovuji mu zde upřímný
 dík.

Na svátek práce dne 1. května 1948, vypra- Květnové
 ven byl z naší obce malebný průvod s hud- oslavy.
 bou a alegorickými vozy na slavnost do Uh.
 Hradiště. Tohoto průvodu zúčastnily se také
 školní děti na ozdobených traktorech a
 členové Svazu české mládeže v krajích.

Dne 9. května provedena byla veřejná
 oslava „Dne vítězství“. Průvod s hudbou

prošel celou obcí a u pomníku před školou vyslechli občané slavnostní projev ředitele školy Karla Bače. Slavnost zakončena národní a ruskou hymnou.

Prezident Dr.
E. Beneš se-
mrěl.

Choroba p. prezidenta Dr. E. Beneše během léta se stále zhoršovala. V měsíci červenci přestěhoval se se svou chotí do vilky v Lerimové Vísti. Ku konci srpna jeho zdravotní stav se stal kritickým a dne 3. září zemřel. Vypraven mu byl státní pohřeb a pohřben byl dle vlastního přání v Lerimové Vísti.

Vázané ho-
spodářství

I v tomto roce růstává nadále v platnosti vázané hospodářství u všech potravin, textilního zboží a obuvi. Zásobování vejci, mlékem a máslem se však zlepšilo do té míry, že zemědělcům, kteří v těchto produktech splnili svou předepsanou dodávku mohou přebytek odprodati na volném trhu, ovšem za zvýšenou cenu.

Statistika
umrtí, naro-
dů a sňatků.

V roce 1948 zemřelo celkem 9 osob, z toho 6 osob dospělých, 1 žák zdejší školy a 2 malé děti. Z dospělých to byli: František Osoha, člen MNV, člen MŠR a obecní pokladník, Jan Habarta č. 124, Frant. Válek č. 153, Josef Malina č. 177, Jan Pěcha č. 174 a Antonín Novářík č. 152. Během roku 1948 sezdáno bylo 16 párů snoubenců. Narodilo se 29 dětí a to 15 chlapců a 14 děvčat.